

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA
SVOJOJ DUHOVNOJ DECI
O VASKRSU 2010. GODINE

IRINEJ

PO MILOSTI BOŽJOJ
PRAVOSLAVNI ARHIEPISKOP PEĆKI,
MITROPOLIT BEOGRADSKO-KARLOVAČKI I PATRIJARH SRPSKI,
SA SVIM ARHIJEREJIMA SRPSKE PRAVOSLAVNE CRKVE –
SVEŠTENSTVU, MONAŠTVU I SVIMA SINOVIMA I KĆERIMA
NAŠE SVETE CRKVE: BLAGODAT, MILOST I MIR OD BOGA OCA,
I GOSPODA NAŠEG ISUSA HRISTA, I DUHA SVETOGA,
UZ NAJRADOSNIJI VASKRŠNJI POZDRAV:

**HRISTOS VASKRSE!
VAISTINU VASKRSE!**

*Hristos vaskrse iz mrtvih,
smrću smrt uništi
i mrtvima u grobovima život darova!*

Pozdravljajući vas, draga braćo i sestre, ovim rečima sveradosne i pobedonosne pesme Vaskrsenja Hristovog, podsećamo vas da je Vaskrs temelj Crkve i izvor vere i nade u našem životu na zemlji. Vaskrs je pečat i kruna Božje ljubavi prema ovome svetu i čoveku: „...Bog toliko zavole svet da je Sina svojega Jedinorodnoga dao da niko ko veruje u Njega ne propadne nego da svako ima život večni” (Jn 3, 16).

Vaskrsenje je biblijska tajna, vekovima skrivana u nedrima Staroga Zaveta, a konačno objavljena svetu u Novom Zavetu – Vaskrsenjem Bogočoveka Isusa Hrista iz mrtvih (Mt 28, 6).

U knjigama mnogih starozavetnih proroka nagoveštava se tajna Vaskrsenja, koja se vezuje za dolazak Mesije. Veliki prorok Isaija ispoveda veru u lično i sveopšte Vaskrsenje rečima: „Oživeće mrtvi Tvoji i moje će mrtvo telo ustati” (Is 26, 19), i poziva sav Izrailj da učestvuje u toj radosti obećanoga Vaskrsenja: „Probudite se i pevajte koji stojite u prahu, jer je Tvoja rosa,

rosa na travi, i zemlja će iznedriti mrtvace” (Is 26, 19). Isto svedoči prorok David u svojim Psalmima, povezujući tajnu Vaskrsenja sa dolaskom Mesije. On svojim Psalmima potvrđuje da vera u Vaskrsenje jeste vera svih starozavetnih pravednika, čije duše Bog neće ostaviti u adu „niti će dati da Sveti Njegov vidi trulost” (Ps 16, 10), ukazujući ovim stihom na Prvenca Vaskrsenja, Mesiju – Hrista. I drugi proroci Staroga Zaveta potvrđuju tajnu Vaskrsenja. Prorok Ilija vaskrsava sina udovice u Sarepti sidonskoj (1. car 17), nagoveštavajući tim čudom da će se realnost Vaskrsenja proširiti na sve narode na zemlji (Lk 4, 26). U Knjizi proroka Jezekilja data je potresna praslika sveopšteg Vaskrsenja iz mrtvih. Prorok Jezekilj vidi, Duhom Božjim nadahnut, oživljavanje ljudskih kostiju iz praha zemaljskog, koje će se zbiti na kraju istorije i pre sveopšteg Suda Božjeg: „Tada mi reče: prorokuj za te kosti, i kaži im: suhe kosti, čujte reč Gospodnju! Ovako govori Gospod Gospod ovim kostima: gle, ja ću metnuti u vas duh i oživećete” (Jez 37, 4–5).

U Novom Zavetu, možemo slobodno reći, Vaskrsenje je početak i kraj, alfa i omega (Otk 1, 8), jer se ono poistovećuje sa verom u Hrista: „Ja sam vaskrsenje i život; ko veruje u mene, ako i umre živeće” (Jn 11, 25). Verovati u Hrista znači verovati u Vaskrsenje. Sva čudesa i znamenja zapisana u knjigama Novog Zaveta dešavaju se na Hristovom putu ka Golgoti i Vaskrsenju. Jevanđelski opis vaskrsenja Jairove kćeri (Mt 9, 18–26) i sina jevrejske udovice (Lk 7, 12–15), a posebno vaskrsenje Četverodnevog Lazara u Vitaniji (Jn 11, 5–46), potvrđuju istinu da Hristos jeste Vaskrsenje i Život. On je došao na ovaj svet da nam daruje Vaskrsenje, kako i pojemo u ove dane na vaskršnjim bogosluženjima. Ne nešto drugo – niti išta manje! Gospod nam nije doneo novu filosofiju, ili novu etiku, već novi život, koji nam je darovan kao залог Vaskrsenja u svetoj tajni Krštenja (Gal 3, 27). Gospod Hristos se na Golgoti prineo kao neporočna Žrtva *za sve i sva*, kako ispovedamo i predokušamo u centralnom delu Liturgije Crkve, pričešćujući se Telom i Krvlju „radi nas Raspetoga i Vaskrsloga Hrista”. Hristos je pashalno Jagnje Novoga Zaveta. On je Svojim Krstom i *tridnevnim Vaskrsenjem* konačno i savršeno potvrdio da On i jeste Mesija i Spasitelj sveta i da „nema drugog imena na zemlji kojim bismo se mogli spasti” (Dap 4, 12).

Sveti apostol Pavle, govoreći o Vaskrsenju Hristovom, kaže: „Ako Hristos nije ustao, uzalud je vera naša, (...) ali zaista je Hristos ustao iz mrtvih, te postade Prvenac onih koji su umrli” (1. Kor 15, 17–20). Sveti apostol Pavle je grčkim filosofima i mudracima propovedao o „nepoznatom Bogu” (Dap 17, 23), govoreći im upravo o Hristovom Vaskrsenju iz mrtvih. Hristova pobjeda nad smrću je potvrda istinitosti Njegovog Božanstva. Zbog toga se sveti apostoli u Jevanđelju nazivaju „svedoci Vaskrsenja Hristovog” (Dap 1, 22). Istinom o Hristu i Vaskrsenju, apostoli su pokorili „drevni gordi Rim” i „galilejski, a ne aristotelovski” proneli blagovest o Hristu Spasitelju sa kraja na kraj vaseljene (Rim 10, 18). Dvehiljadugodišnja istorija Crkve, rođene Duhom Svetim na dan Pedesetnice, a utvrđene pomoću propovedi apostolâ i Otaca, najveći je i najbolji dokaz da je Vaskrsli Gospod sa nama i da će biti sa nama „u sve dane do svršetka veka” (Mt 28, 20).

Sećajući se ovih jevanđelskih svedočanstava i istine o Vaskrsnom Gospodu našem Isusu Hristu, „u kome živimo, krećemo se i jesmo” (Dap 17, 28), pastirskom brigom rukovođeni, pozivamo vas, deco naša duhovna, da ispovedate i čuvate svoju veru u Vaskrsenje, ne rečima već životom i delima. Uz to, sveto Jevanđelje nas opominje da se klonimo „parasinagoga”, što znači zasebnih okupljanja sektaškog tipa, kao i lažnih proroka i učitelja, jer oni „dolaze u odelu ovčijem, a iznutra su vuci grabljivi” (Mt 17, 15). Čuvajmo naše pravoslavno Predanje nasleđeno od apostolâ

i svetih Otaca, Svetoga Save i svetog Simeona Mirotočivog. Sveti Sava je nad mirotočivim moštima svog oca izmirio zavađenu braću, pozvavši time i sve nas da uvek i svagda živimo u bratskoj ljubavi i slozi.

Pozdravljamo našu braću i sestre, našu duhovnu decu, na Kosovu i Metohiji. Pozdravljamo ih krsnovaskrsnim pozdravom, videći kako sveštenstvo i verni narod Božji u miru i ljubavi, smirenju i poslušnosti, pohađa svoje hramove i svetinje, učestvuje u bogoslužjenju i pričešćuje se božanskim Tajnama Hristovim u ove svete i spasonosne dane Hristovog ushođenja u Jerusalim da pobedi smrt i otvori svima nama vrata Vaskrsenja i života večnog. Vladika Atanasije, Episkop koji po odluci našega Patrijarha i Svetog Sinoda privremeno zamenjuje episkopa Artemija, posećuje narod i svetinje širom Kosova i Metohije i, u slozi i jednomislju sa sveštenstvom i narodom, služi od carskog Prizrena na jugu, širom Metohije do Velike Hoće i Peći, i od podnožja Šare, preko Kosovskog Pomoravlja do Novog Brda i Mitrovice i do podnožja Kopaonika na severu. Hvala Bogu, naš narod je rešen da na ovom svetom oltaru stoji i opstoji, verujući u Krst i Vaskrsenje Hristovo i naše, čuvajući se nesloge i ne zbunjujući se pričama koje ne vode očuvanju vere i duhovnog i nacionalnog identiteta.

Zna naš narod šta znači držati se *zdravih reči* Gospodnjih i nepatvorenog *učenja o pobožnosti*, a šta, opet, znači i kuda vodi zaludno prepiranje, „od čega nastaje zavist, svađa, huljenja, lukava podozrenja, prazna nadmudrivanja ljudi izopačenog uma i lišenih istine, koji misle da je pobožnost izvor dobitka” (1. Tim 6, 3 – 5). U obnovljenim svetinjama uznosi se zajednička molitva sveštenstva i naroda: „Sami sebe, jedni druge i sav život svoj Hristu Bogu predajmo!” Jednim ustima i jednim srcem peva se molitva jedinstva vere i zajedništva Duha Svetoga, na slavu Sabora Svete Trojice i očuvanje pravoslavne crkveno-narodne sabornosti.

Molimo se Bogu da se, molitvama Svetoga Save i svetoga cara Lazara, vrati mir i sloboda na naše stradalno Kosovo, našu duhovnu kolevku i naš Jerusalim, tamo gde su naše najveće svetinje, koje su biseri pravoslavne kulture i sveukupne hrišćanske baštine.

Obraćamo se i punoći našeg blagočestivog naroda koji živi u otadžbini i rasejanju, da živi i raduje se Vaskrsenju Hristovom. Vaskrsenje nas poziva da čuvamo jedinstvo svoje svete Crkve i da nikada svoje zemaljske interese ne pretpostavljamo interesu Zajednice i sveopšteg dobra. Sveti apostol Pavle nas upozorava da ne budemo „tvrdovrati i nepokorni” (Tim 1, 9), oživljujući „stare rane” već zaceljenih podela na telu naše svetosavske Crkve. Živimo, otuda, u jedinstvu naše Majke Crkve i u ljubavi i slozi jedni sa drugima, čuvajući, po rečima pomenutog Apostola narodâ, „jedinstvo Duha svezom mira” (Ef 4, 3).

U ovo vreme Vaskrsa, Crkva uvek ističe vrednost i svetinju ljudskog života, od začeca pa do potpunog sazrevanja svake neponovljive i bogolike ljudske ličnosti, protiveći se bilo kakvom obliku nasilja nad njima. Na to nam ukazuje ne samo zapovest Božja: *Ne ubij!* (Izl 20, 13) već, još mnogo više, Vaskrsenje Hristovo, jer nam ono otkriva najdublji smisao stvaranja i postojanja sveta i čoveka, a to je spasenje „svih i svega” u Hristu Raspetom i Vaskrsnom (1. Kor 1, 23).

Današnji čovek, obremenjen brigama ovoga sveta i zaslepljen sebičnim potrošačkim mentalitetom, izbegava da se suoči sa tajnom života i smrti. „Prokleta pitanja” kojima su se bavili velikani ljudskog duha, poput Dostojevskog i mnogih drugih, u naše vreme nemaju mnogo

sledbenika. Svedoci smo, naprotiv, da sve više dolazi do izražaja „civilizacija smrti”. Mnoge svetske religije, pa i filozofija i umetnost našeg doba, prihvataju, po rečima oca Aleksandra Šmemana, „izmirenje sa smrću”. Smrt je, po njima, jedina realnost, početak i kraj svega. Crkva Hristova tvrdi i svedoči upravo suprotno. Crkva ispoveda i propoveda najdublje dostojanstvo i svetinju ljudskog života, verujući u Vaskrsenje Hristovo, kojim je pobeđen naš najveći i poslednji neprijatelj, a to je smrt (1. Kor 15, 26).

Veliki ruski starac Serafim Sarovski je sve svoje posetioce uvek pozdravljao rečima: „Radosti moja, Hristos vaskrse!”, pokazujući time da Crkva Hristova i njeni svetitelji žive u realnosti Vaskrsenja. Daj Bože da i mi budemo svedoci te istine i da u našim dušama i na našim licima neprestano blista radost Vaskrsenja – ona radost koja se mogla videti na licu nedavno upokojenog svetogorskog starca Josifa Vatopedskog, koji se, suprotno zakonima biologije, upokojio sa osmehom na licu.

Pozdravljajući vas, braćo i sestre, još jednom najradosnijim vaskršnjim pozdravom, pozivamo vas sve da živite u ljubavi prema Bogu i bližnjima, hodeći tako putem koji vodi u večni život. Živeći tako, postaćemo i bićemo sinovi i kćeri Vaskrsenja.

**HRISTOS VASKRSE!
VAISTINU VASKRSE!**

Dano u Patrijaršiji Srpskoj u Beogradu,
o Vaskrsu 2010. godine.

Vaši molitvenici pred Vaskrslim Gospodom Hristom:
Arhiepiskop pečki, Mitropolit beogradsko-karlovački i
Patrijarh srpski IRINEJ
Mitropolit zagrebačko-ljubljanski JOVAN
Mitropolit crnogorsko-primorski AMFILOHIJE
Mitropolit libertivilsko-čikaški HRISTOFOR
Mitropolit dabrobosanski NIKOLAJ
Episkop šabački LAVRENTIJE
Episkop zvorničko-tuzlanski VASILJE
Episkop sremski VASILJE
Episkop banjalučki JEFREM
Episkop budimski LUKIJAN
Episkop kanadski GEORGIJE
Episkop banatski NIKANOR
Episkop novogračaničko-srednjejapadnoamerički LONGIN
Episkop istočnoamerički MITROFAN
Episkop žički HRIZOSTOM
Episkop bački IRINEJ
Episkop britansko-skandinavski DOSITEJ
Episkop raško-prizrenski ARTEMIJE
Episkop bihačko-petrovački HRIZOSTOM
Episkop osečko-poljski i baranjski LUKIJAN

Episkop srednjoevropski KONSTANTIN
Episkop zapadnoevropski LUKA
Episkop timočki JUSTIN
Episkop vranjski PAHOMIJE
Episkop šumadijski JOVAN
Episkop slavonski SAVA
Episkop braničevski IGNJATIJE
Episkop mileševski FILARET
Episkop dalmatinski FOTIJE
Episkop budimljansko-nikšićki JOANIKIJE
Episkop zahumsko-hercegovački GRIGORIJE
Episkop valjevski MILUTIN
Episkop zapadnoamerički MAKSIM
Episkop gornjokarlovački GERASIM
Episkop australijsko-novozelandski IRINEJ
Episkop umirovljeni zahumsko-hercegovački ATANASIJE,
Administrator Eparhije raško-prizrenske
Vikarni Episkop hvostanski ATANASIJE
Vikarni Episkop jegarski PORFIRIJE
Vikarni Episkop lipljanski TEODOSIJE
Vikarni Episkop dioklijski JOVAN
Vikarni Episkop moravički ANTONIJE

OHRIDSKA ARHIEPISKOPIJA:

Arhiepiskop ohridski i Mitropolit skopski JOVAN
Episkop pološko-kumanovski JOAKIM
Episkop bregalnički i mjestobljustitelj
Eparhije bitoljske MARKO
Vikarni Episkop stobijski DAVID